

BANJALUČKA BERZA A.D. BANJALUKA

S T A T U T
-prečišćeni tekst-

Banjalučka, maj 2020. godine

S A D R Ź A J

I.	OPŠTE ODREDBE	2
▪	Pojam Berze.....	3
II.	FIRMA I SJEDIŠTE BERZE	3
III.	DJELATNOST BERZE.....	4
IV.	AKCIONARI BERZE I OSNOVNI KAPITAL	5
V.	UPRAVLJANJE, ORGANI BERZE I NAČIN ODLUČIVANJA.....	6
▪	Organi Berze.....	6
▪	Skupština	6
▪	Upravni odbor.....	8
▪	Nadzorni odbor – odbor za reviziju.....	10
▪	Direktor.....	11
▪	Berzanski sud.....	14
VI.	ČLANSTVO NA BERZI.....	14
▪	Članovi Berze	14
VII.	ORGANIZACIJA I POSLOVANJE BERZE.....	16
▪	Berzanski sistem trgovanja (BST).....	16
VIII.	FONDOVI, SREDSTVA BERZE, RASPODJELA DOBITI I POKRIĆE GUBITAKA.....	16
IX.	NAČIN OBJAVLJIVANJA AKATA I INFORMACIJA	17
X.	NAČIN SPREČAVANJA ZLOUPOTREBE INFORMACIJA KOJE NISU DOSTUPNE SVIM UČESNICIMA NA BERZI (POVLAŠĆENA INFORMACIJA).....	17
XI.	NAČIN SPREČAVANJA ZLOUPOTREBE I NEIZVRŠAVANJA PREUZETIH OBAVEZA (REALNO OBEZBJEĐENJE)	18
XII.	POSLOVNA TAJNA.....	18
XIII.	RADNICI BERZE, NJIHOVA PRAVA I OBAVEZE	19
▪	Radnici sa posebnim ovlaštenjima	19
XIV.	ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE.....	19
XV.	DOBROVOLJNA LIKVIDACIJA.....	20
XVI.	PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	20

Prečišćeni tekst Statuta berze sadrži:

- Statut Banjalučke berze od 09.05.2001. godine, objavljen u „Službenom glasniku RS“, broj: 20/02,
- Odluka o izmjenama i dopunama Statuta Banjalučke berze, broj: 02-S-1007/03, objavljena u „Službenom glasniku RS“, broj: 07/04,
- Odluka o izmjenama i dopunama Statuta Banjalučke berze, broj: 02-S-1092/06, objavljena u „Službenom glasniku RS“ broj: 84/06,
- Odluka o izmjenama i dopunama Statuta Banjalučke berze, broj: 02-S-680/07, objavljena u „Službenom glasniku RS“ broj: 41/07,
- Odluka o izmjenama i dopunama Statuta Banjalučke berze, broj: 02-S-628/11, objavljena u „Službenom glasniku RS“ broj: 109/11.
- Odluka o izmjenama i dopunama Statuta Banjalučke berze, broj: 02-S-260/19, objavljena u „Službenom glasniku RS“ broj: 65/19.

S T A T U T
BANJALUČKE BERZE
HARTIJA OD VRIJEDNOSTI a.d. BANJA LUKA
(Prečišćeni tekst)

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim Statutom regulišu se pitanja od značaja za rad i poslovanje Banjalučke berze hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Berza) i to:

- a) firma i sjedište,
- b) djelatnost,
- v) iznos osnovnog kapitala i način uplate akcija,
- g) nominalna vrijednost, vrsta i klasa izdatih akcija,
- d) izbor, opoziv i djelokrug organa Berze,
- đ) zastupanje,
- e) članstvo na Berzi,
- ž) organizacija i poslovanje Berze,
- z) godišnji izvještaj,
- i) rezerve,
- j) poslovna tajna, objavljivanje saopštenja, akcionari Berze,
- k) trajanje i prestanak poslovanja Berze,
- l) druga pitanja od značaja za rad i poslovanje Berze.

▪ **Pojam Berze**

Član 2.

Berza je akcionarsko društvo koje se osniva radi obezbjeđenja uslova za organizovanje povezivanja ponude i potražnje za hartijama od vrijednosti.

Član 3.

Berza se osniva s ciljem da:

- unaprijedi, olakša i reguliše promet hartija od vrijednosti,
- obezbijedi, izgradi i unaprijedi pravične principe trgovine na Berzi,
- javnost redovno informiše o aktivnostima na Berzi.

Član 4.

- (1) Organizovano trgovanje na Berzi i obezbjeđenje uslova za povezivanje ponude i tražnje hartija od vrijednosti bliže se reguliše odredbama ovog Statuta, Pravilima Berze, i drugim opštim aktima Berze.

Član 5.

Berza je osnovana *Ugovorom o osnivanju* broj: 1/01 od dana 09.05.2001. godine, i upisuje se kao akcionarsko društvo u registar kod Osnovnog suda u Banja Luci.

II. FIRMA I SJEDIŠTE BERZE

Član 6.

- (1) Berza posluje pod firmom:
BANJALUČKA BERZA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI akcionarsko društvo Banja Luka.
- (2) Berza posluje pod skraćenim imenom:
Banjalučka berza a.d. Banja Luka.
- (3) Engleski prevod naziva glasi: Banja Luka Stock Exchange (BLSE).

Član 7.

Sjedište Berze je u Banja Luci, ulica Petra Kočića bb.

Član 8.

- (1) Berza ima svoj zaštitni znak, žig, pečat i štambilj koji sadrži ime i sjedište.
- (2) Oblik, deponovanje i upotrebu zaštitnog znaka, žiga, pečata i štambilja Berze određuje Upravni odbor Berze.

III. DJELATNOST BERZE

Član 9.

- (1) Berza obavlja slijedeće djelatnosti:
- 66.11 – Poslovanje finansijskog tržišta,
 - 58.11 – Izdavanje knjiga, brošura i drugih publikacija,
 - 58.13 – Izdavanje novina,
 - 58.14 – Izdavanje časopisa i sličnih periodičnih izdanja.
- (2) Djelatnosti iz stava 1. ovog člana Berza ostvaruje kroz zakonom propisane poslove:
- a) organizuje povezivanje ponude i tražnje u prometu sa hartijama od vrijednosti,
 - b) daje informacije o ponudi, tražnji, tržišnoj vrijednosti i drugim podacima o hartijama od vrijednosti,
 - v) utvrđuje i objavljuje kursne liste hartija od vrijednosti,
 - g) sprovodi analitičko-istraživačke i promotivne aktivnosti iz oblasti berzanskog poslovanja i razvoja finansijskog tržišta,
 - d) razvija baze podataka vezane za promet hartija od vrijednosti,
 - đ) izdaje časopise, knjige i druge publikacije vezane za promet hartija od vrijednosti,
 - e) razvoj i raspolaganje softverom u vezi sa trgovanjem hartijama od vrijednosti,
 - ž) razvija sisteme za povezivanje sa drugim tržištima kapitala,
 - z) organizuje i sprovodi edukaciju učesnika na tržištu hartija od vrijednosti u vezi sa poslovima koje obavlja,
 - i) prodaje i licencira tržišne podatke, uključujući formiranje, prodaju, licenciranje i trgovanje hartijama od vrijednosti, na osnovu tržišnih podataka ili drugih finansijskih mjera,
 - j) organizuje tržište novca i berzanske robe,
 - k) razvija i raspolaze softverom za tržište novca i berzanske robe,
 - l) organizuje Jedinstveni sistema za multilateralne kompenzacije i cesije,
 - lj) razvija i raspolaze softverom za multilateralne kompenzacije i cesije.
- (3) Berza vrši i druge poslove u skladu sa zakonom i propisima Komisije.

Član 10.

U okviru djelatnosti iz prethodnog člana, Berza obavlja slijedeće poslove:

- a) prima na listing hartije od vrijednosti kojima se trguje na Berzi,
- b) povezuje ponudu i potražnju hartija od vrijednosti,
- v) obezbjeđuje uslove za trgovinu hartijama od vrijednosti na Berzi,
- g) evidentira poslove kupoprodaje hartija od vrijednosti zaključenih na Berzi,
- d) obavještava Centralni registar - odjeljenje kliring i saldiranje o transakcijama zaključenim na Berzi,
- đ) utvrđuje kamatne stope, kurseve, odnosno cijene hartija od vrijednosti postignute u trgovini na Berzi,
- e) javno objavljuje kursnu listu hartija od vrijednosti kojima se trguje na Berzi, berzanski indeks, kao i druge informacije i podatke značajne za rad Berze,

- ž) sprečava zloupotrebe i neizvršavanje preuzetih obaveza,
- z) izdaje publikacije u vezi sa radom Berze.

Član 11.

Za svoje obaveze Berza odgovara svojom cjelokupnom imovinom.

IV. AKCIONARI BERZE I OSNOVNI KAPITAL

Član 12.

Berza se osniva kao zatvoreno akcionarsko društvo.

Član 13.

Osnovni kapital Berze iznosi 2.660.000,00 KM i podijeljen je na 2.660 redovnih akcija nominalne vrijednosti 1.000,00 KM koje glase na ime.

Član 14.

Komisija za hartije od vrijednosti RS daje saglasnost na određena sticanja akcija Berze u skladu sa Zakona o tržištu hartija od vrijednosti.

Član 15.

- (1) Na prenos akcija Berze primjenjuju se ograničenja po osnovu ostvarivanja prava preče kupovine koja su utvrđena članom 121. Zakona o privrednim društvima.
- (2) Rokove za dostavljanje ponude od strane Berze, odnosno ostalih akcionara određuje prodavac, odnosno Berza.
- (3) Upravni odbor donosi odluku o sticanju sopstvenih akcija.

Član 16.

Brisan.

Član 17.

- (1) Akcije se izdaju u nematerijalizovanom obliku i registruju se u Centralnom registru.
- (2) Vlasniku akcije pripadaju prava i obaveze u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

Član 18.

- (1) Berza ili lice koje ona ovlasti vodi knjigu akcionara.
- (2) U odnosima prema Berzi akcionar je ono lice koje je upisano u knjigu akcionara.

Član 19.

Povećanje ili smanjenje osnovnog kapitala se obavlja na način i u skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima i Zakona o tržištu hartija od vrijednosti, koje regulišu povećanje, odnosno smanjenje osnovnog kapitala.

V. UPRAVLJANJE, ORGANI BERZE I NAČIN ODLUČIVANJA

▪ Organi Berze

Član 20.

Organi Berze su:

- Skupština,
- Upravni odbor,
- Nadzorni odbor (sa ovlaštenjima odbora za reviziju u smislu Zakona o privrednim društvima)– Odbor za reviziju,
- Direktor.

▪ Skupština

Član 21.

- (1) Skupštinu čine akcionari Berze.
- (2) Svaki akcionar ima u Skupštini jednog zastupnika.

Član 22.

(1) Skupština:

- a) donosi Statut Berze i usvaja njegove izmjene,
 - b) usvaja finansijske izvještaje, kao i izvještaje Upravnog odbora i nezavisnog revizora u vezi sa finansijskim izvještajima,
 - v) odlučuje o raspodjeli dobiti i pokriću gubitka,
 - g) odlučuje o povećanju i smanjenju osnovnog kapitala,
 - d) bira i razrješava članove Upravnog i Nadzornog odbora - Odbora za reviziju, te odlučuje o politici naknada i nagradama članovima Upravnog i Nadzornog odbora - Odbora za reviziju,
 - đ) bira i razrješava nezavisnog revizora,
 - e) odlučuje o promjeni prava vezanih za pojedine klase i vrste akcija,
 - ž) odlučuje o zastupanju u postupcima pred sudom protiv članova Upravnog odbora i direktora,
 - z) odlučuje o statusnim promjenama, promjeni pravne forme u drugu formu privrednog društva,
 - i) odlučuje o sticanju i raspolaganju imovinom velike vrijednosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje osnivanje i poslovanje privrednih društava,
 - j) odlučuje o prestanku društva,
 - k) odlučuje o izdacima po osnovu nagrađivanja članova Upravnog odbora i Nadzornog odbora - Odbora za reviziju
 - l) odlučuje o pitanjima iz djelokruga Upravnog odbora, na njegov zahtjev,
 - lj) donosi Poslovnik o svom radu,
 - m) odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim zakonom i Statutom.
- (2) Odluke donesene na sjednici Skupštine akcionara unose se bez odlaganja u knjigu odluka.

Član 23.

- (1) Skupštinu saziva Upravni odbor, a u slučajevima i po postupku utvrđenim zakonom Skupština može da bude sazvana po nalogu nadležnog suda.
- (2) Skupština se saziva i održava jedanput godišnje (godišnja Skupština), u roku utvrđenom zakonom.
- (3) Skupština može da bude sazvana i kao vanredna, na način utvrđen zakonom, po zahtjevu:
 - a) 1/3 članova Upravnog odbora ili direktora,
 - b) likvidatora društva, ako je društvo u likvidaciji i
 - v) akcionara sa najmanje 10 % akcija sa pravom glasa o pitanju predloženom za vanrednu skupštinu, a ovaj zahtjev mora da bude u pisanom obliku i da sadrži elemente utvrđene zakonom.
- (4) Vanredna Skupština održava se i bez sazivanja i objavljivanja dnevnog reda ako joj prisustvuju svi akcionari sa pravom glasa i ako se nijedan akcionar tome ne protivi.

Član 24.

- (1) Skupština se saziva po potrebi, a najmanje jednom godišnje, u pravilu, po izradi godišnjeg izvještaja, u roku utvrđenom zakonom.
- (2) Upravni odbor na godišnjoj Skupštini podnosi na usvajanje finansijske izvještaje i izvještaje o radu i poslovanju, izvještaj nezavisnog revizora, kao i druge izvještaje u skladu sa zakonom.
- (3) Nadzorni odbor - Odbor za reviziju podnosi na godišnjoj Skupštini izvještaj o računovodstvu, finansijskim izvještajima i finansijskom poslovanju.

Član 25.

- (1) Sazivanje Skupštine objavljuje se najmanje 30 dana prije održavanja, na način određen ovim Statutom, osim u slučajevima iz člana 23. stav 4.
- (2) Uz poziv za sjednicu dostavlja se prijedlog dnevnog reda.
- (3) O sazivanju Skupštine obavještavaju se svi članovi Berze elektronskom poštom (e-mailom) ili preporučenom poštom.

Član 26.

- (1) Skupština može odlučivati ako su prisutni ili predstavljeni akcionari koji imaju više od polovine ukupnog broja glasova, uključujući glasove akcionara koji su se opredjelili da glasaju pismenim putem
- (2) Odsutni akcionar može glasati i pismeno.
- (3) Odsutni akcionar glasa pismeno putem pošte ili e-maila.

Član 27.

Prilikom sazivanja Skupštine iz člana 25. utvrđuje se vrijeme i mjesto održavanja ponovne skupštine sa istim dnevnim redom, ukoliko se ta skupština ne bude mogla održati zbog nedostatka kvoruma. Ponovna skupština može valjano odlučivati ako su prisutni ili predstavljeni akcionari koji imaju više od jedne trećine ukupnog broja glasova, uključujući glasove akcionara koji su se opredjelili da glasaju pismenim putem.

Član 28.

Skupština donosi odluke o pojedinim pitanjima iz svoje nadležnosti potrebnom većinom glasova u skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima.

▪ **Upravni odbor**

Član 29.

- (1) Upravni odbor ima pet (5) članova koje bira i razrješava Skupština, na osnovu prethodno provedenog javnog konkursa.
- (2) Skupština Berze najkasnije 2 mjeseca prije isteka mandata Upravnog odbora raspisuje javni konkurs za izbor članova Upravnog odbora.
- (3) Konkurs za izbor članova Upravnog odbora sprovodi konkursna komisija, koju bira Skupština iz reda akcionara berze. Konkursna komisija broji najmanje 3 člana.
- (4) Odluku o imenovanju članova konkursne komisije donosi Skupština na sjednici na kojoj je donesena odluka o raspisivanju javnog konkursa za izbor članova Upravnog odbora.
- (5) Konkursna komisija na sjednici utvrđuje listu kandidata koju dostavlja Skupštini, na osnovu koje Skupština vrši imenovanje članova Upravnog odbora. Odluka o imenovanju se dostavlja Komisiji za hartije od vrijednosti Republike Srpske na davanje saglasnosti.
- (6) Po dobijanju saglasnosti, imenovani članovi stupaju na dužnost.
- (7) Ukoliko imenovani član Upravnog odbora ne dobije saglasnost Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske, Skupština imenuje drugog člana Upravnog odbora sa liste kandidata ili donosi odluku o ponovnom provođenju javnog konkursa.

Član 29a.

- (1) Mandat članova Upravnog odbora traje pet (5) godina, uz mogućnost ponovnog izbora.
- (2) Za člana Upravnog odbora može biti izabrano lice koje pored opštih uslova, propisanih zakonom, ispunjava i posebne uslove:
 - a) visoka stručna sprema ekonomske ili pravne struke,
 - b) najmanje pet (5) godina radnog staža u struci.
- (3) Ukoliko se do isteka mandata članova Upravnog odbora, ne izvrši izbor novog saziva Upravnog odbora, članovi Upravnog odbora starog saziva vrše dužnost do izbora novog saziva.
- (4) Član Upravnog odbora može biti razrješena odlukom Skupštine sa ili bez navođenja razloga ako akcionari smatraju da je to u najboljem interesu društva.

Član 30.

- (1) Upravni odbor:
 - a) upravlja razvojem Berze i strategijom i nadzire direktora i administraciju – stručne službe Berze,
 - b) saziva sjednice Skupštine i utvrđuje prijedlog dnevnog reda,
 - v) utvrđuje prijedloge odluka za Skupštinu i kontrolira njihovo provođenje,

- g) stara se o pripremi godišnjih finansijskih izvještaja i izvještaja o poslovanju i poslovne politike,
 - d) usvaja periodične finansijske izvještaje i izvještaje o poslovanju,
 - đ) utvrđuje poslovni plan Berze,
 - e) predlaže način raspodjele dobiti koju Berza ostvari,
 - ž) bira predsjednika Upravnog odbora iz reda svojih članova,
 - z) bira i razrješava direktora, odobrava uslove ugovora koje Berza zaključuje s njim i utvrđuje naknade direktoru,
 - i) daje smjernice direktoru za sprovođenje poslovnog plana i ostvarivanje poslovne politike,
 - j) donosi Poslovnik o svom radu,
 - k) donosi Pravila Berze, usvaja njihove izmjene i donosi druge opšte akte koje ne donosi Skupština,
 - l) donosi odluku o povećanju osnovnog kapitala za visinu odobrenog (povlaštenog) kapitala,
 - lj) donosi odluku o prijemu novih članova Berze,
 - m) donosi odluku o isključenju člana Berze, pod uslovima i na način određen Pravilima Berze,
 - n) donosi odluku o visini pristupne i godišnje članarine i tarifa naknada i drugih troškova i doprinosa,
 - nj) brine se o nesmetanom radu Berze,
 - o) donosi odluku o privremenom zaustavljanju rada Berze u skladu sa Pravilima Berze,
 - p) organizuje i nadzire poslovanje na Berzi u skladu sa aktima Berze i preduzima odgovarajuće mjere u slučaju njihovog kršenja,
 - r) formira i imenuje članove savjeta, komisija i drugih tijela,
 - s) donosi odluku o podacima koji predstavljaju poslovnu tajnu,
 - t) donosi odluku o drugim pitanjima koja ne spadaju u nadležnost drugih organa Berze ili za koja ga ovlasti Skupština.
- (2) Pitanja iz djelokruga Upravnog odbora mogu se prenijeti u djelokrug Skupštine samo odlukom Upravnog odbora.
- (3) Pored izvještavanja o finansijskim izvještajima i izvještajima o poslovanju, Upravni odbor izvještava Skupštinu o drugim pitanjima u skladu sa zakom, a naročito o namjeravanoj poslovnoj politici i o drugim načelnim pitanjima koja se odnose na vođenje poslova, uključujući i odstupanja od ranije utvrđenog, zatim o ekonomičnosti, rentabilnosti i solventnosti Berze, značajnim poslovnim događajima, odnosno poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i za solventnost i o drugim pitanjima u skladu sa važećim propisima ili po zahtjevu Skupštine.
- (4) Pravilima Berze detaljnije se reguliše uvrštenje hartija od vrijednosti, obaveze emitenta čije su hartije od vrijednosti uvrštene na organizovano tržište, članstvo na berzi, metode trgovanja i nadzor članova Berze.

Član 30a.

- (1) Sjednicu Upravnog odbora saziva predsjednik Upravnog odbora, po sopstvenoj inicijativi ili na zahtjev najmanje dva člana Upravnog odbora, a ako predsjednik ne sazove sjednicu po njihovom pisanom zahtjevu, sjednicu mogu sazvati i ti članovi.
- (2) Upravni odbor odlučuje ako je prisutno više od polovine članova Upravnog odbora.
- (3) Upravni odbor donosi odluke većinom glasova ukupnog broja članova Upravnog odbora.
- (4) Odluke Upravnog odbora unose se bez odgađanja u knjigu odluka.
- (5) Upravni odbor može donositi odluke pismeno, elektronski, telefonski ili korišćenjem drugih tehničkih sredstava, na način utvrđen Poslovníkom o radu Upravnog odbora, ako se tome ne protivi nijedan član Upravnog odbora.
- (6) Upravni odbor održava najmanje četiri redovne sjednice godišnje, od kojih jednu najkasnije 60 dana prije godišnje Skupštine.

Član 31.

- (1) Članovi Upravnog odbora za svoj rad imaju pravo na naknadu na teret Berze u visini koju odredi Skupština.
- (2) Član Upravnog odbora odgovara Berzi za štetu prouzrokovanu povredom svojih dužnosti u slučajevima i pod uslovima utvrđenim zakonom, a takvom povredom dužnosti stiče se osnov za razrješenje.
- (3) Između Berze i člana Upravnog odbora zaključuje se ugovor na koji Skupština daje prethodnu saglasnost i kojim se određuje visina naknade za rad, kao i druga pitanja koja se odnose na međusobna prava i obaveze.

▪ Nadzorni odbor – odbor za reviziju

Član 32.

- (1) Nadzorni odbor ima tri (3) člana, predsjednika i dva člana koje bira i razrješava Skupština, na osnovu prethodno provedenog javnog konkursa.
- (2) Izbor Nadzornog odbora vrši se na isti način kao i izbor članova Upravnog odbora.

Član 33.

Nadzorni odbor:

- a) izvještava Skupštinu o usklađenosti poslovanja Berze sa zakonskim i drugim regulatornim zahtjevima,
- b) pregleda periodične i godišnje finansijske izvještaje i utvrđuje da li su sačinjeni u skladu sa propisima,
- v) utvrđuje da li se poslovne knjige i drugi dokumenti Berze vode u skladu sa propisima,
- g) izvještava Skupštinu o računovodstvu, izvještajima i finansijskom poslovanju Berze,
- d) izjašnjava se o prijedlogu odluke o raspodjeli dobiti koju usvaja Skupština,
- đ) razmatra izvještaje nezavisnog revizora,
- e) podnosi Skupštini izvještaj o rezultatima nadzora,

- ž) izvještava Upravni odbor o realizaciji preporuka po izvještajima o reviziji,
- z) predlaže Skupštini izbor nezavisnog revizora,
- i) donosi Poslovnik o svom radu,
- j) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

Član 34.

- (1) Mandat članova Nadzornog odbora traje pet (5) godine, uz mogućnost ponovnog izbora.
- (2) Za člana Nadzornog odbora može biti izabrano lice koje pored opštih uslova, propisanih zakonom ispunjava i posebne uslove:
 - a) visoka stručna sprema ekonomske ili pravne struke
 - b) najmanje pet (5) godina radnog staža u struci.
- (3) Član Nadzornog odbora može biti razriješen odlukom Skupštine sa ili bez navođenja razloga ako akcionari smatraju da je to u najboljem interesu društva.

Član 34a.

- (1) Nadzorni odbor može odlučivati ako na sjednicama prisustvuje najmanje dvije trećine članova, a odluke donosi većinom glasova ukupnog broja članova.
- (2) Nadzorni odbor može donositi odluke pismeno, elektronski, telefonski ili korišćenjem drugih tehničkih sredstava, na način utvrđen Poslovnikom o radu Nadzornog odbora, ako se tome ne protivi nijedan član Nadzornog odbora.
- (3) Predsjednik i članovi Nadzornog odbora mogu zahtjevati od uprave Berze informacije o poslovanju Berze, kao i prisustvo direktora i drugih odgovornih lica Berze na sjednicama Nadzornog odbora.
- (4) Članovi Nadzornog odbora mogu prisustvovati Skupštini i učestvovati u raspravi bez prava glasa.

Član 35.

Članovi Nadzornog odbora za svoj rad imaju pravo na naknadu u skladu sa odlukom Skupštine.

Član 35a.

Skupština bira članove Upravnog odbora i Nadzornog odbora kumulativnim glasanjem u skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima.

▪ Direktor

Član 36.

Direktor organizuje i vodi poslovanje Berze, zastupa Berzu, stara se o zakonitosti rada Berze i odgovara za zakonitost njenog rada.

Član 37.

- (1) U izvršavanju svojih zadataka direktor Berze:
 - a) predlaže osnove poslovne politike Berze,
 - b) predlaže program rada Berze i preduzima mjere za njegovo sprovođenje,

- v) izvršava odluke Skupštine, Upravnog i Nadzornog odbora,
 - g) imenuje i razrješava radnike sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima,
 - d) odlučuje o prijemu i raspoređivanju radnika i prestanku radnog odnosa,
 - đ) podnosi Skupštini izvještaj o rezultatima poslovanja Berze najmanje jednom godišnje, a Upravnom odboru tromjesečno,
 - e) utvrđuje prijedloge akata koje donosi Upravni odbor,
 - ž) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, ovim Statutom i drugim aktima Berze, kao i poslove koje mu odredi ili na njega prenese Upravni odbor Berze,
 - z) izdaje berzanskom posredniku / brokeru člana Berze dozvolu za trgovanje na Berzi,
 - i) donosi odluku o isključenju berzanskog posrednika / brokera člana Berze iz trgovanja na Berzi.
- (2) Direktora Berze imenuje Upravni odbor na period od pet (5) godina, uz mogućnost ponovnog izbora.

Član 38.

- (1) Za direktora Berze može biti imenovano lice koje, pored opštih uslova, ispunjava i posebne uslove:
- a) da ima visoku stručnu spremu ekonomskog ili pravnog smjera,
 - b) da ima najmanje pet (5) godine radnog staža u oblasti tržišta kapitala,
 - v) odgovarajuće stručno znanje i lična svojstva koja ga čine dostojnim za obavljanje funkcije direktora.
- (2) Kandidati za direktora Berze uz prijavu podnose program rada i razvoja Berze

Član 39.

Prethodnu saglasnost za imenovanje direktora Berze daje Komisija za hartije od vrijednosti.

Član 40.

- (1) Direktor Berze se imenuje na osnovu javnog konkursa, a odluku o raspisivanju donosi Upravni odbor.
- (2) Izuzetno od odredbe prethodnog stava, prvog direktora Berze imenuju osnivači, bez javnog konkursa.

Član 41.

- (1) Konkurs za izbor direktora sprovodi konkursna komisija, koju imenuje Upravni odbor, iz reda akcionara Berze.
- (2) Konkursna komisija utvrđuje listu kandidata za izbor direktora i dostavlja je Upravnom odboru. Upravni odbor imenuje direktora i dostavlja odluku o imenovanju Komisiji za hartije od vrijednosti Republike Srpske na davanje saglasnosti.
- (3) Po dobijanju saglasnosti imenovani direktor stupa na dužnost
- (4) Direktor odgovara Berzi za štetu prouzrokovanu povredom svojih dužnosti u slučajevima i pod uslovima utvrđenim zakonom, a takvom povredom dužnosti stiče se osnov za razrješenje.

- (5) Prava po osnovu rada, obim prava i način njihovog ostvarivanja bliže se uređuju ugovorom o radu zaključenim između Upravnog odbora i direktora.

Član 42.

Direktor Berze može biti razriješen i prije isteka vremena na koje je izabran:

- a) u slučajevima utvrđenim zakonom,
- b) na lični zahtjev,
- v) na prijedlog Komisije za hartije od vrijednosti u slučaju utvrđenih nepravilnosti ili nezakovitosti u poslovanju Berze,
- g) ako Skupština ne prihvati izvještaj o poslovanju Berze po godišnjem obračunu i istovremeno utvrdi da je za neostvarivanje poslovnih rezultata odgovoran direktor.

Član 43.

Direktor zastupa i potpisuje Berzu, a u njegovoj odsutnosti lice koje on pismeno ovlasti.

Član 43a.

- (1) Članovi upravnog i nadzornog odbora i direktor berze ne mogu:
- a) biti u međusobnom srodstvu ili braku;
 - b) biti lica koja su pravosnažno osuđena za krivično djelo protiv privrede i platnog prometa, protiv službene dužnosti i za krivično djelo propisano ovim zakonom ili im je izrečena ili traje mjera zabrane obavljanja poslova sa hartijama od vrijednosti;
 - v) posjedovati, direktno ili indirektno, više od 5% udjela u kapitalu pravnih lica kojima Komisija daje dozvolu za obavljanje poslova;
 - g) obavljati djelatnost ili provoditi aktivnosti koje su u suprotnosti sa načelima zaštite investitora, samostalnosti i nepristrasnosti rada berze.
- (2) Članovi Upravnog i Nadzornog odbora i zaposleni na berzi dostavljaju podatke o sticanjima i otuđenjima hartija od vrijednosti ovlaštenom licu Berze, najkasnije do petog u mjesecu za prethodni mjesec.
- (3) Direktor i zaposleni na berzi ne mogu biti članovi organa upravljanja, ni zaposleni kod berzanskih posrednika ili emitenta čijim se hartijama od vrijednosti trguje na berzi.

Član 44.

Brisan.

Član 45.

Brisan.

▪ **Berzanski sud**

Član 46.

- (1) Radi rješavanja sporova između učesnika na Berzi, po poslovima zaključenim na Berzi, Berza obrazuje Berzanski sud.
- (2) Nadležnost Berzanskog suda uspostavlja se na osnovu arbitražnog sporazuma zainteresovanih strana.

Član 47.

- (1) Berzanski sud ima predsjednika i pet (5) članova koje imenuje i razrješava Skupština Berze.
- (2) Izbor se vrši iz reda članova Berze, zaposlenih na Berzi, pravnih stručnjaka i drugih lica kvalifikovanih za berzansko poslovanje.

Član 48.

- (1) Predsjednik i članovi Berzanskog suda imenuju se na period od četiri (4) godine, uz mogućnost ponovnog izbora.
- (2) Članovi Upravnog i Nadzornog odbora, kao ni direktor Berze, ne mogu biti članovi Berzanskog suda.

Član 49.

U slučaju nastanka spora, strane koje su u sporu sa liste članova Berzanskog suda, biraju po jednog člana arbitražnog vijeća, a zajednički biraju predsjednika arbitražnog vijeća.

Član 50.

Ako se strane u sporu ne mogu dogovoriti o imenovanju predsjednika arbitražnog vijeća, onda ga imenuje predsjednik Berzanskog suda.

Član 51.

Odluka arbitražnog vijeća o rješenju spora donosi se većinom glasova članova arbitražnog vijeća. Odluka je konačna i protiv nje se može voditi spor za poništenje kod nadležnog suda u slučajevima utvrđenim Zakonom o parničnom postupku.

Član 52.

Upravni odbor donosi Pravilnik o radu Berzanskog suda.

VI. ČLANSTVO NA BERZI

▪ **Članovi Berze**

Član 53.

- (1) Članovi Berze mogu biti berzanski posrednici koji ispunjavaju uslove propisane zakonom, ovim Statutom i Pravilima berze.
- (2) Izuzetno od odredbi stava 1 ovog člana, članovi berze sa posebnim ovlašćenjima mogu biti:

- Centralni registar hartija od vrijednosti u vezi sa poslovima obračuna i poravnanja u skladu sa propisima Komisije za hartije od vrijednosti,
 - Centralna Banka Bosne i Hercegovine, Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine i Ministarstvo finansija Republike Srpske, u vezi sa poslovima emisije hartija od vrijednosti Bosne i Hercegovine i Republike Srpske
 - ostale institucije u skladu sa zakonom.
- (3) Upravni odbor posebnom odlukom reguliše prijem člana iz prethodnog stava ovog člana i njegova ovlašćenja.
- (4) Način prijema i prestanak članstva, prava, obaveze i odgovornosti po osnovu članstva i druga bitna pitanja utvrđuju se Pravilima Berze, u skladu sa važećim propisima.

Član 54.

Brisan.

Član 55.

Brisan.

Član 56.

Brisan.

Član 57.

Brisan.

Član 58.

Brisan.

Član 59.

Brisan.

Član 60.

Brisan.

Član 61.

Brisan.

Član 62.

Brisan.

Član 63.

Brisan.

Član 64.

Brisan.

Član 65.

Brisan.

Član 66.

Brisan.

VII. ORGANIZACIJA I POSLOVANJE BERZE

Član 67.

- (1) Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova, bliže se uređuju organizacija, poslovi i broj radnika Berze.
- (2) Prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih na Berzi, utvrđuju se u skladu sa zakonom, ovim Statutom i Kolektivnim ugovorom.

Član 68.

Prijem i raspored zaposlenih na Berzi vrši direktor Berze.

- **Berzanski sistem trgovanja (BST)**

Član 69.

- (1) Berza organizuje trgovanja preko BST posredstvom kojeg se trguje hartijama od vrijednosti i obezbjeđuju podaci o ponudi i potražnji hartija od vrijednosti, o tržišnoj vrijednosti hartija od vrijednosti, kao i druge informacije koje su značajne za rad Berze i njenih članova.
- (2) Bliži uslovi funkcionisanja BST regulišu se Pravilima Berze.

VIII. FONDOVI, SREDSTVA BERZE, RASPODJELA DOBITI I POKRIĆE GUBITAKA

Član 70.

Berza obrazuje Fond obavezne rezerve u koji se svake godine unosi najmanje 5% dobiti dok rezerva ne dostigne najmanje 10% osnovnog kapitala.

Član 71.

Odlukom Skupštine mogu se obrazovati i drugi fondovi za posebne namjene.

Član 72.

Sredstva za rad Berze obezbjeđuju se iz pristupne i godišnje članarine i drugih naknada koje Berza naplaćuje u skladu sa Zakonom o tržištu hartija od vrijednosti, ovim Statutom i drugim aktima Berze.

Član 73.

- (1) Dobit Berze raspoređuje se po usvajanju godišnjeg izveštaja na:
 - a) dio za rezerve,
 - b) dio za fondove Berze,
 - v) neraspoređenu dobit,
 - g) statutarne rezerve,
 - d) dividendu u novcu,
 - đ) ostale namjene, po odluci Skupštine.
- (2) Statutarne rezerve se izdvajaju i koriste za:
 - a) pokriće gubitaka ako zakonske rezerve nisu dovoljne,
 - b) povećanje kapitala,
 - v) druge namjene u skladu sa odlukom Skupštine

Član 74.

Gubitak Berze se pokriva na teret sredstava koja se mogu koristiti za te namjene u skladu sa zakonom.

IX. NAČIN OBJAVLJIVANJA AKATA I INFORMACIJA

Član 75.

- (1) Statut Berze, kao i njegove izmjene i dopune objavljuju se u Službenom Glasniku Republike Srpske, na službenoj internet stranici Berze i na berzanskoj tabli.
- (2) Pravila Berze i druga akta Berze, objavljuju se na službenoj internet stranici Berze i na berzanskoj tabli.

Član 76.

Po odluci donosioca, pojedinačna akta Berze objavljuju se na službenoj internet stranici Berze, a obavezno se oglašavaju na berzanskoj tabli.

Član 77.

Sva akta Berze i relevantne informacije o radu Berze koje ne predstavljaju poslovnu tajnu, objavljuju se i distribuišu preko BST u koji su neposredno uključeni učesnici na Berzi.

X. NAČIN SPREČAVANJA ZLOUPOTREBE INFORMACIJA KOJE NISU DOSTUPNE SVIM UČESNICIMA NA BERZI (POVLAŠĆENA INFORMACIJA)

Član 78.

- (1) Povlašćenim informacijama smatraju se sve činjenice koje nisu poznate javnosti, a odnose se na jednog ili više emitenata hartija od vrijednosti ili na hartije od vrijednosti, koje bi, da su poznate javnosti, mogle uticati na cijenu hartija od vrijednosti.

- (2) Lica koja raspolažu povlašćenim informacijama u smislu odredbi Zakona o tržištu hartija od vrijednosti, je zabranjeno da:
- a) koriste povlašćene informacije prilikom neposredne ili posredne kupovine ili prodaje hartija od vrijednosti kojima se trguje ili hartija od vrijednosti koje su emitovali emitenti registrovani u Republici Srpskoj, bez obzira na to gdje se njima trguje,
 - b) otkriju ili učine dostupnim povlašćene informacije drugim licima,
 - v) koriste povlašćene informacije prilikom davanja savjeta drugim licima o kupovini ili prodaji hartija od vrijednosti.
- (3) Članovi berze koji saznaju za povlašćene informacije ne smiju da kupuju ili prodaju hartije od vrijednosti za vlastiti račun, niti da daju investicione savjete o hartijama od vrijednosti na koje se odnose te povlašćene informacije.

Član 79.

- (1) Upravni odbor može donijeti rješenje o prestanku članstva člana Berze Berze, za koga je nadležni organ utvrdio da je zloupotrijebio povlašćene informacije.
- (2) Direktor berze može oduzeti berzanskom posredniku/brokeru dozvolu za trgovanje na Berzi za koga je nadležni organ utvrdio da je zloupotrijebio povlašćene informacije.

Član 80.

Rješenje kojim se utvrđuje da je neko lice zloupotrijebilo povlašćenu informaciju, objavljuje se na službenoj internet stranici Berze, a obavezno se oglašavaju na berzanskoj tabli

XI. NAČIN SPREČAVANJA ZLOUPOTREBE I NEIZVRŠAVANJA PREUZETIH OBAVEZA (REALNO OBEZBJEĐENJE)

Član 81.

Način izvršavanja obaveza preuzetih od strane članova Berze i brokera članova Berze, reguliše se odredbama propisa Centralnog registra hartija od vrijednosti, kojima se uređuju poslovi kliringa i saldiranja po transakcijama zaključenim na Berzi.

XII. POSLOVNA TAJNA

Član 82.

- (1) Poslovnom tajnom smatraju se podaci koje, kao takve, svojom odlukom utvrdi Upravni odbor. Ovom odlukom utvrđuje se način čuvanja i odgovornost lica za čuvanje poslovne tajne.
- (2) Odluka iz prethodnog stava objavljuje se na berzanskoj tabli.

Član 83.

Podatke koji su poslovna tajna dužna su da čuvaju i druga lica ako su znala ili su, s obzirom na prirodu tih podataka, morala da znaju da su poslovna tajna.

Član 84.

Članovi Upravnog i Nadzornog odbora, direktor, zaposleni na Berzi, brokerski posrednici i druga lica koja posjeduju podatke i isprave koji su proglašeni poslovnom tajnom Berze, kao i povjerljive informacije u vezi sa poslovanjem Berze, snose odgovornost utvrđenu zakonom, ako te podatke i isprave otkriju trećim licima, odnosno ako te povjerljive informacije zloupotrebe za svoj ili tuđi račun.

Član 85.

Lica iz prethodnog člana dužna su da čuvaju poslovnu tajnu i da finansijske i ostale relevantne informacije i podatke koji su im dostupni zbog prirode posla kojim se bave, tretiraju kao povjerljive. Saopštavanje ovih podataka i informacija moguće je samo u slučajevima kada to Upravni odbor odluči i od strane lica koja on odredi ili na zahtjev kontrolnog organa.

XIII. RADNICI BERZE, NJIHOVA PRAVA I OBAVEZE

Član 86.

- (1) Organizaciona struktura berze uređena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.
- (2) Unutrašnja organizacija i sistemizacija radnih mjesta reguliše se posebnim pravilnikom koji donosi Upravni odbor.

Član 87.

Radnici Berze ostvaruju svoja prava i dužnosti u skladu sa ugovorom o radu, opštim aktima Berze i važećim propisima.

- **Radnici sa posebnim ovlaštenjima**

Član 88.

- (1) Radnici sa posebnim ovlaštenjima su pomoćnici direktora koji su rukovodioci sektora.
- (2) Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji određuje se obim poslova i ovlaštenja radnika sa posebnim ovlaštenjima.
- (3) Za svoj rad ovi radnici su odgovorni direktoru Berze

XIV. ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Član 89.

U obavljanju svoje djelatnosti, pri nabavci i korištenju opreme u svom poslovanju, Berza će se pridržavati propisa i standarda koji uređuju oblast zaštite životne sredine.

XV. DOBROVOLJNA LIKVIDACIJA

Član 90.

Dobrovoljna likvidacija Berze se sprovodi u skladu sa odredbama Zakona o tržištu hartija od vrijednosti i drugim važećim propisima

Član 91.

Brisan.

XVI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 92.

Berza je osnovana na neodređeno vrijeme i prestaje sa radom pod uslovima određenim zakonom i ovim Statutom.

Član 93.

Izmjene i dopune ovog Statuta vrše se na način i po postupku koji je predviđen za njegovo usvajanje.

Član 94.

- (1) Statut i izmjene Statuta stupaju na snagu, a nakon dobijanja saglasnosti Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske, osmog (8) dana od dana objave u skladu sa Statutom.
- (2) Prečišćeni tekst Statuta Berze stupa na snagu danom objavljivanja na službenoj internet stranici berze.